

Залогът за коалицията

СОЛОМОН ПАСИ
ИВАН ПУШКАРОВ

Страната има нужда от мощно правителство. По този въпрос дори и в парламента спор няма.

Очевидно през близките години вътрешнополитическият и най-вече икономическият живот в страната ни ще се влияе в най-висша степен от нейните международни връзки. И то съвсем не само заради заемите и помощите, които ще получим или не, или заради инвестициите и капиталите, които ще привлечем или отблъснем. Застанала върху руините на двублоковата конфигурация, създадена в следвоенна Европа, страната ни е изправена пред жизнената потребност да се вмести в новата макрополитическа структура.

В идеологическия вакуум, в който се намериха източноевропейските държави, те трябва да определят нови външнополитически доктрини и структури, които да ги извадят от неуютата на политическата им безтегловност. При това всяка от тях ще трябва сама (не дай Боже, всички общо!) и бързо да търси своето място под слънцето. Защото – нека не се заблуждаваме – в тази борба за самоопределение, която за някои от страните ще е и борба за оцеляване, ще възникне и неизбежната конкуренция между тях. Такава се очертава и задачата на задачите на следващото правителство и неговата мощ и стабилитет ще се измерят със степента, в която то се справи с нея. Силното правителство трябва да е готово на силни решения и в предварителния консенсус по тези решения трябва да се търси залогът на евентуалната коалиция.

Структурата на 35-те, създадена от общоевропейския процес, е прекалено обща, за да бъде пъргава и оперативна в степента, в която нашата страна има нужда от това, но тя, разбира се, съдържа (с малки изключения) географските граници на оня хипотетичен алианс, в който трябва да се вместим. От друга страна, спор няма, че мирът и благоденствието тук, на Балканите, преимуществено зависят от отношенията с южните ни съседки, а като отчетем и икономическия възход, в който те се намират, безспорна става необходимостта от тяхното присъствие в съюза, към какъвто се стремим. При така зададените периметри – между Северия Атлантик и Балканския юг (който по волята Божия е също съпричастен към първия) – очертаващите се като възможни политически конфигурации, в които България би се вместила сполучливо, не са никак много – Европейската общност – членството в която изисква нелек и не кратък преходен период, и НАТО – присъединяването към която не само ще ускори този мъчителен преход, но ще отключи и други „надевропейски“, икономически механизми.

Търсената политикоикономическа детерминираност неминуемо ще се схване, поне в първия момент, от най-широката аудитория като радикална външнополитическа, а в перспектива – и военна преориентация, или дори като идеологическа разновидност на шоковата терапия. Но тук е ролята на „основните“ политически сили: те първи да осъзнаят, а и да разяснят, че тези думи, казани днес, а не вчера, дефинират съвсем не смяната на една политическа ориентация с друга, а прехода от липсата на една ориентация към наличието на друга.

Залогът „коалиция срещу ясна и недвусмислена външна политика при максимален респект към традиционните международни връзки“ е формула, която ще предизвика известни възражения сред електората. Възраженията сред опозицията ще са по-малки: скоростта, която тази идея набира сред нея в парламента, говори, че тя би била лесно осмислена и от опозицията извън парламента като трайна гаранция за невъзвратимостта на мрачното минало и като намек за надежда за по-светло бъдеще.

Възраженията сред избирателите на управляващата партия ще са по-шумни, макар и не по-трайни, но пък биха катализирани мечтаната за реформистите демасовизация на партията им. Нещо повече, в този така очертан процес първостепенна, но – нека признаем – неблагоприятна роля се пада именно на тази партия и нейния стремящ се към непредубеденост елит. От нея не трябва да очакваме, нито пък да изискваме да се нагърбва с реализацията на тези така чужди на нейната природа, идеология и традиция процеси. Но можем да заложим на нейната зрелост, че тя ще поеме кръста си и ще допусне такава политика днес, която да бъде достойно оценена утре.